

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช

เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงหรือสูญสิ้นจากการพัฒนา เช่น จากการทำอ่างเก็บน้ำ ทำถนนเปลี่ยนแปลงจากป่าธรรมชาติเป็นพื้นที่เกษตรกรรม หรือการทำโรงงานอุตสาหกรรม การจัดทำบ้านจัดสรร ฯลฯ ซึ่งทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่เหล่านั้นจะสูญไป การนี้ได้ส่งเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร ออกสำรวจเก็บรวบรวม ในรูปเมล็ด กิ่ง ต้น เป็นการดำเนินการนอกพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช (ยกเว้นเป็นพื้นที่ที่กรมฯ อนุญาตหรือนำมาสนองพระราชดำริ) ในทุกเขตพรรณพฤกษชาติ รอบพื้นที่ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริฯ ในรัศมี 50 กิโลเมตร ซึ่งได้ดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

การปฏิบัติงานในภาพรวม หน่วยงานสนองพระราชดำริดำเนินการตามแนวทางการดำเนินกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช โดยมี อพ.สธ. ช่วยดูแลกำกับให้เป็นไปตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ โดยมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

แนวทางการดำเนินกิจกรรม

1. การสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง เก็บรวบรวมพันธุ์กรรมของทรัพยากรธรรมชาติ (กายภาพและชีวภาพ) ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย บริเวณรัศมี 50 กิโลเมตร ของหน่วยงานนั้น ๆ หรือพื้นที่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาเช่น พื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำ พื้นที่สร้างถนน หรือขยายทางหลวงหรือเส้นทางต่าง ๆ พื้นที่สร้างสายไฟฟ้าแรงสูง และในพื้นที่อื่นๆ ที่จะถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม

2. การเก็บรวบรวมตัวอย่างแห้ง และตัวอย่างดอง เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาหรือเก็บในพิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

3. การเก็บพันธุ์กรรมทรัพยากร ตัวอย่างในพืช มีการเก็บในรูปเมล็ด ต้นพืชมีชีวิต ชิ้นส่วนพืชที่มีชีวิต (เพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ) และสำหรับทรัพยากรอื่น ๆ สามารถเก็บตัวอย่างมาศึกษาได้ เช่น ตัวอย่างของสัตว์ จุลินทรีย์ หิน ดิน น้ำ ฯลฯ

สรุปงานในกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช

จำนวนการเดินทางไปปฏิบัติงานในพื้นที่ทั่วประเทศของเจ้าหน้าที่ อพ.สธ. ในกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช รวมทั้งสิ้น จำนวน 12 ครั้ง

ตัวอย่างการดำเนินงานในกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช
โดยเจ้าหน้าที่อพ.สธ. ในพื้นที่เป้าหมาย

2.1 การสำรวจเก็บรวบรวมพืชอนุรักษ์ อพ.สธ. ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เช่น จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ดำเนินการโดย คณะนักวิจัย อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ.

ผลการดำเนินงาน

1. มะกั้ง *Hodgsonia* spp.

จากการสำรวจความหลากหลายของมะกั้งในเขตจังหวัดลำปาง เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบมะกั้งจำนวน 2 ชนิดคือ *H. heterocilta* subsp. *heteroclita* และ *H. heterocilta* subsp. *indochinensis*

ระบบนิเวศมะกั้ง

พบมะกั้งที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 300 ถึง 1,400 เมตร และมักพบบริเวณที่มีความชื้นสูง เช่น บริเวณห้วย หรือร่องน้ำ โดยเลื้อยพันไม้ต้นใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย แหวงช่อดอกช่วงเดือนธันวาคม – มีนาคม ดอกบานในเวลากลางคืน ตั้งแต่เวลา 21.00 น. เป็นต้นไป หลังผสมเกสรติดผลจะเริ่มพัฒนาและเก็บเกี่ยวได้ระยะเวลา 4 เดือนหลังการผสมเกสร มะกั้งจะเริ่มให้ผลผลิต 1 ปี 6 เดือน หลังปลูก

ลักษณะมะกั้งที่สำรวจพบ

1. *Hodgsonia heterocilta* subsp. *indochinensis*

แหล่งการกระจายพันธุ์และขึ้นบัญชีต้น

ที่	จังหวัด	ต้นเพศผู้ (ต้น)	ต้นเพศเมีย (ต้น)
1	จังหวัดลำปาง	-	8
2	จังหวัดเชียงใหม่	-	8
3	จังหวัดเชียงราย	1	7
4	จังหวัดแพร่	1	1
5	จังหวัดน่าน	2	3
6	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-
	รวมจำนวน	4	27

เถาต้น

ด้านหลังใบ

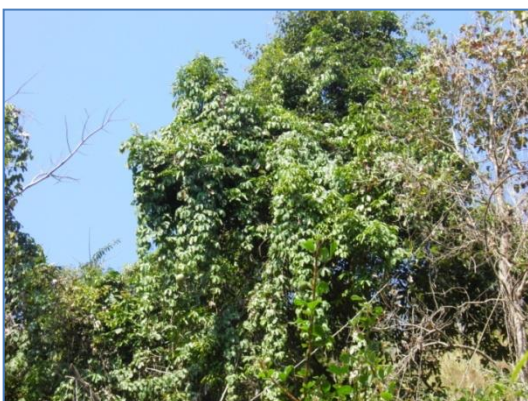
ด้านหน้าใบ

ผลและเมล็ดมะกึ่ง *Hodgsonia heterocilta* subsp. *indochinensis*

2. *Hodgsonia heterocilta* subsp. *heterocilta*

แหล่งการกระจายพันธุ์และขึ้นบัญชีต้น

ที่	จังหวัด	ต้นเพศผู้ (ต้น)	ต้นเพศเมีย (ต้น)
1	จังหวัดเชียงราย	-	7
2	จังหวัดน่าน	1	3
3	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	1
	รวมจำนวน	1	11

เถาต้นและใบของ *Hodgsonia heterocilta* subsp. *heterocilta*

ดอกมะกั้ง *Hodgsonia heterocilta* subsp. *Heterocilta* เพศผู้ (ซ้าย) และเพศเมีย (ขวา)

ผลและเมล็ดมะกั้ง *Hodgsonia heterocilta* subsp. *Heterocilta*

2. น้อยหน้าเครือ *Kadsura* sp.

จากการสำรวจ ศึกษา เก็บรวบรวม *Kadsura* โดยคณะทำงานสำรวจพืชอนุรักษ์ อพ.สธ. ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำการสำรวจ ศึกษา เก็บรวบรวมในพื้นที่ป่าในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พบพืชสกุล *Kadsura* 2 ชนิด ดังนี้

2.1 ชนิดผลใหญ่ *Kadsura ananosma* Kerr กระเหรียงจังหวัดแม่ฮ่องสอน เรียกว่า “สะกรียสะ” ลำต้นเป็นเถา อายุหลายปี เลื้อยพันไม้ต้นใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย ผิวเปลือกต้นสีน้ำตาลเทา มีลักษณะขรุขระ เส้นรอบวงต้น 20 - 30 เซนติเมตร เถาต้นยาวได้ถึง 30-50 เมตร ใบ เป็นใบเดี่ยว รูปไข่ เรียงสลับ แผ่นใบเรียบสีด้านบนใบสีเขียวเข้ม สีด้านหลังใบสีเขียวอ่อน ก้านใบสีเขียว ดอก แยกเพศอยู่บนต้นเดียวกัน ดอกมีหลายสี เช่น สีแดง สีแดงปนขาว สีขาว เป็นต้น ผล เป็นผลกลุ่ม มีขนาดใหญ่ เส้นรอบวงผล 40-55 เซนติเมตร ยาว 18-30 เซนติเมตร ก้านผลสีน้ำตาล ยาว 1.8 -7.0 เซนติเมตร เส้นรอบวงก้านผล 0.5 – 1.0 เซนติเมตร น้ำหนักผล 0.50-2.50 กิโลกรัม สีเปลือกผลสีขาว สีแดง สีเหลือง สีเขียวปนแดง สีเหลืองปนแดง จำนวนผลย่อย 50-70 ผล เนื้อในผลสีขาว สีขาวปนชมพู และสีขาวปนแดงเข้ม ผลสุกช่วงเดือนตุลาคม เมล็ด รูปไต ผิวเปลือกเรียบมัน สีเปลือกนอกเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม สีเนื้อในเมล็ดสีขาว น้ำหนักเมล็ด 0.8-1.60 กรัม ใน 1 ผล มีจำนวนเมล็ด 50-110 เมล็ด

K. ananosma พบบริเวณที่มีความชื้นสูง ที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 900 เมตรขึ้นไป

ลักษณะดอกของ *Kadsura ananosma* Kerr

ลักษณะดอกของ *Kadsura ananosma* Kerr

ผลดิบ *Kadsura ananosma* Kerr

ผลสุก *Kadsura ananosma* Kerr

เนื้อผลสุก *Kadsura ananosma* Kerrงานขึ้นทะเบียนต้นพันธุ์กรรมน้อยหน้าเครือ *Kadsura ananosma* Kerr

ที่	จังหวัด	จำนวน (ต้น)
1	ลำปาง	5
2	เชียงใหม่	1
3	เชียงราย	25
4	น่าน	4
5	แม่ฮ่องสอน	8
	รวม	43

2.2 ชนิดผลเล็ก *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm. เป็นไม้เถา อายุหลายปี ผิวเปลือกต้นขรุขระ สีน้ำตาล-เทา อาศัยไม้ต้นใหญ่เป็นที่อยู่ **ใบ** ใบเดี่ยว เรียงสลับ ใบรูปหอกแกมขอบขนาน สีแผ่นใบด้านบนสีเขียวเข้ม สีด้านล่างใบสีเขียวอ่อน ก้านใบสีเขียว ใบมีขนาดเล็กกว่า *K.ananosma* **ดอก** มีขนาดเล็ก แยกเพศบนต้นเดียวกัน ก้านดอกมี 2 แบบคือ ก้านดอกสั้น และก้านดอกยาว **ผล** เป็นผลกลุ่ม เมื่อสุกแก่เต็มที่มีสีแดงเข้ม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางผล 6 – 7.5 ซม. ยาว 5.5 – 6.5 ซม. น้ำหนักผล 110-150 กรัม จำนวนผลย่อย 40 – 70 ต่อผล **เมล็ด** มีขนาดเล็ก รูปไต เปลือกนอกเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม สีเนื้อในเมล็ดสีขาว น้ำหนักเมล็ด 2-3 กรัม ใน 1 ผล มีจำนวน 30-60 เมล็ด

K. heteroclita พบมีการกระจายพันธุ์ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เช่น จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ เชียงราย น่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน บริเวณที่มีความชื้นสูง ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 800 – 1,500 เมตร

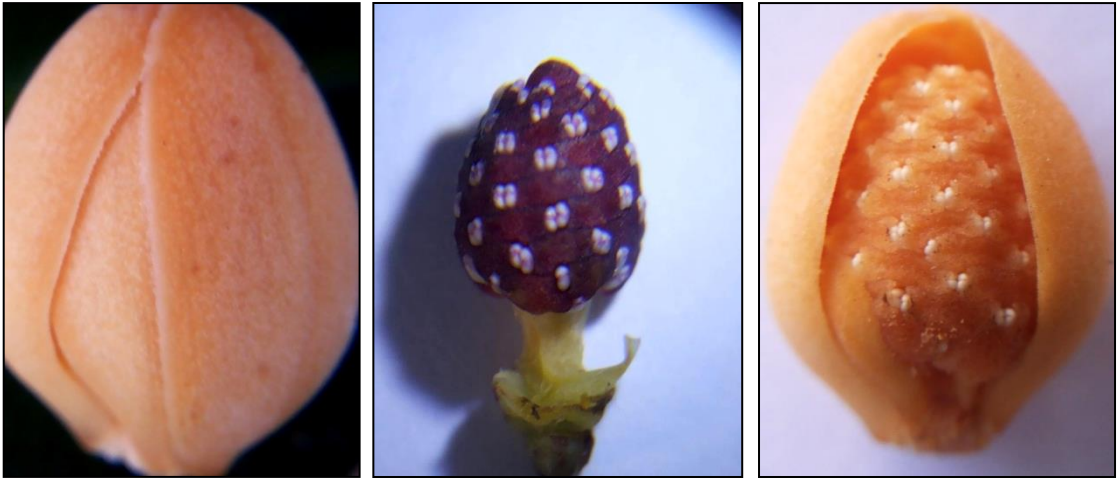
ลักษณะเถาต้น *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm.

ลักษณะใบ และดอกตูม *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm.

ลักษณะดอกบาน *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm.

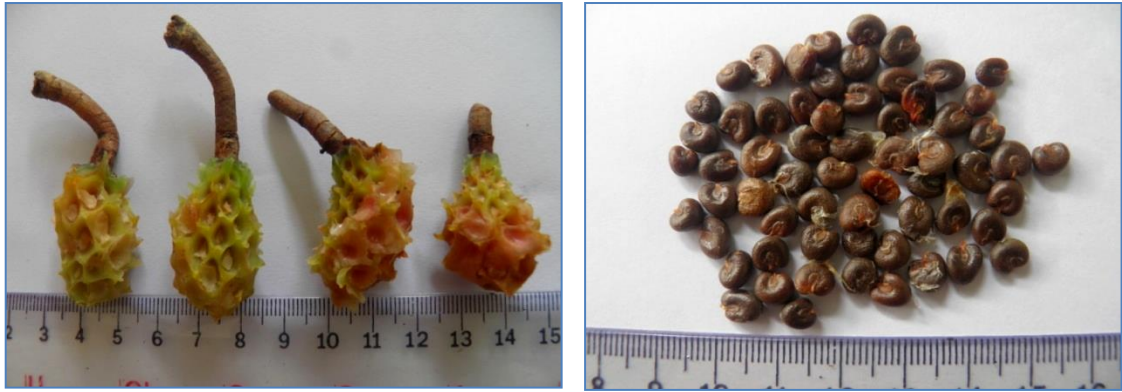
ดอกเพศผู้ *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm.

ดอกเพศเมีย *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm.

ผลสุก *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm

ไส้ผล และเมล็ดน้อยหน้าเครือ *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm

งานขึ้นทะเบียนต้นพันธุ์กรรมน้อยหน้าเครือ *Kadsura heteroclita* (Roxb.) A.C.Sm

ที่	จังหวัด	จำนวน (ต้น)
1	เชียงใหม่	8
2	เชียงราย	2
3	น่าน	1
4	แม่ฮ่องสอน	1
	รวม	12

3. ตีนช้างตอย *Paris polyphylla* Smith (Melanthiaceae)

ตีนช้างตอย หรือสัตถาษี เป็นพืชล้มลุก ลำต้นใต้ดินมีลักษณะเป็นเหง้าหัว อายุหลายปี ในช่วงฤดูแล้งลำต้นเหนือดินจะยุบตัวหรือตายไป ส่วนลำต้นใต้จะมีการพักตัว และจะเกิดขึ้นใหม่หลังจากพ้นระยะพักตัวในช่วงต้นฤดูฝน ตีนช้างตอยเป็นพืชที่มีการเจริญเติบโตค่อนข้างช้า หลายสิบปีถึงจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ ลำต้นเหนือดินมีลักษณะอวบน้ำ ลำต้นสีเขียว หรือสีเขียวปนม่วง ใบแบนรี มี 5-9 แฉก ก้านใบสีเขียว และสีม่วง ลำต้นใต้ดินมีลักษณะเป็นเหง้าคล้ายเหง้าของข่า สีของเหง้าหัว มีสีน้ำตาลดำ และมีรากฝอยเกิดบริเวณรอบๆเหง้าหัวคล้ายข่า เป็นพืชที่ค่อนข้างวิฤต เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และเป็นพืชที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทางด้านสมุนไพร

ดินฮ้างดอยในสภาพธรรมชาติ

เหง้าหัวดินฮ้างดอย

แปลงปลูกรวบรวมพันธุ์กรรมดินฮ้างดอย พื้นที่ อพ.สธ. วาวี จังหวัดเชียงราย

แหล่งพันธุ์กรรมดินฮ้างดอยที่เก็บรวบรวม

ที่	แหล่งพันธุ์กรรม	หมายเหตุ
1	อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	ขึ้นบัญชีต้นพันธุ์กรรม
2	อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	จัดซื้อ
3	อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย 5 แหล่ง	ขึ้นบัญชีต้นพันธุ์กรรม / จัดซื้อ
4	อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	จัดซื้อ
5	อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ขึ้นบัญชีต้นพันธุ์กรรม

ปัจจุบันโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตรที่สูงเชียงราย (วาวี) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต 1 กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ อพ.สธ. วาวี ได้ดำเนินการปลูกรวบรวมพืชอนุรักษ์ อพ.สธ. มะเกียง มะกั้ง ดินฮ้างดอย และน้อยหน่าเครือ ไว้ในพื้นที่สนองพระราชดำริจำนวน 500 ไร่ โดยได้ดำเนินการปลูกครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2558

ปลูกพันธุ์กรรมพืชอนุรักษ์ อพ.สธ. (12 กุมภาพันธ์ 2558)

2.2 การสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ผักอินูน ในโครงการศึกษาวิจัยผักอินูนเพื่อเข้าสู่ธุรกิจ

ดำเนินการโดย คณะนักวิจัย อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ.

ผลการดำเนินงาน

- ปฏิบัติงานสำรวจเก็บรวบรวมในพื้นที่ต่างๆ บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาและบันทึกภาพ ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งและดอง จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้
- ครั้งที่ 1 และ 2 *สำรวจในพื้นที่ อ.โชคชัย และ อ.ขามทะเลสอ จ.นครราชสีมา*
 - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอินูน และบันทึกภาพ 8 หมายเลข
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 5 หมายเลข 9 ตัวอย่าง
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้ดอง 2 หมายเลข 2 ตัวอย่าง
- ครั้งที่ 3 *สำรวจในพื้นที่ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี และ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์*
 - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอินูน และบันทึกภาพ 13 หมายเลข
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 2 หมายเลข
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้ดอง 2 หมายเลข
- ครั้งที่ 4 *สำรวจในพื้นที่ อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ และ อ.หนองหงส์ จ.บุรีรัมย์*
 - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอินูน และบันทึกภาพ 2 หมายเลข
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 3 หมายเลข 10 ตัวอย่าง
- ครั้งที่ 5 *สำรวจในพื้นที่ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น อ.หนองบัวซอ จ.อุดรธานี และ อ.นาแก จ.นครพนม*
 - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอินูน และบันทึกภาพ 2 หมายเลข
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 4 หมายเลข 10 ตัวอย่าง
- ครั้งที่ 6 *สำรวจในพื้นที่ อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี และ อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์*
 - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอินูน และบันทึกภาพ 5 หมายเลข
 - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 6 หมายเลข 21 ตัวอย่าง
- ครั้งที่ 7 *สำรวจในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ จ.ลำปาง จ.อุดรดิตถ์ และ จ.เพชรบูรณ์*
 - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอินูน และบันทึกภาพ 11 หมายเลข
- ครั้งที่ 8 *สำรวจในพื้นที่ จ.สระแก้ว*
 - บันทึกลักษณะทางสัณฐานวิทยาของผักอินูนในตารางข้อมูล เพื่อให้สะดวกต่อการจำแนกชนิดพันธุ์
 - จัดทำไฟล์ภาพการปฏิบัติงานสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ผักอินูนในพื้นที่ต่างๆ

- ตรวจสอบเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับผักอีหนู (*Adenia viridiflora* Craib) และชนิดอื่นๆ ในสกุล *Adenia*
- จัดกลุ่มผักอีหนูที่สำรวจจากพื้นที่ต่างๆ เพื่อจำแนกความแตกต่าง

ภาพการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ผักอีหนู

ตารางสรุปผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อพ.สธ. ในกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อโครงการ	พื้นที่	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
<p>คณะนักวิจัย อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ.</p>	<p>การสำรวจเก็บรวบรวมพืชอนุรักษ์ อพ.สธ. ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย</p>	<p>จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน</p>	<p>1. มะกั้ง <i>Hodgsonia</i> spp. จากการสำรวจความหลากหลายของมะกั้งในเขตจังหวัดลำปาง เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบมะกั้งจำนวน 2 ชนิดคือ <i>H. heterocilta</i> subsp. <i>heteroclitae</i> และ <i>H. heterocilta</i> subsp. <i>indochinensis</i></p> <p>2. น้อยหน่าเครือ <i>Kadsura</i> sp. จากการสำรวจ ศึกษา เก็บรวบรวมพืช <i>Kadsura</i> โดยคณะทำงานสำรวจพืชอนุรักษ์ อพ.สธ. ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำการสำรวจ ศึกษา เก็บรวบรวมในพื้นที่ป่าในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พบพืชสกุล <i>Kadsura</i> 2 ชนิด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชนิดผลใหญ่ <i>Kadsura ananosma</i> Kerr - ชนิดผลเล็ก <i>Kadsura heteroclitae</i> (Roxb.) A.C.Sm. <p>3. ตีนช้างตอย <i>Paris polyphylla</i> Smith (Melanthiaceae) ตีนช้างตอย หรือสัตถาษี เป็นพืชล้มลุก ลำต้นใต้ดินมีลักษณะเป็นเหง้าหัว อายุหลายปี ในช่วงฤดูแล้งลำต้นเหนือดินจะยุบตัวหรือตายไป ส่วนลำต้นใต้จะมีการพักตัว และจะเกิดขึ้น</p>	

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อโครงการ	พื้นที่	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
			<p>ใหม่หลังจากพันธะพักตัวในช่วงต้นฤดูฝน ดินยังคงเป็นพีชที่มีการเจริญเติบโตค่อนข้างช้า หลายสิบปีถึงจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ ลำต้นเหนือดินมีลักษณะอวบน้ำ ลำต้นสีเขียวหรือสีเขียวปนม่วง ใบแบบนิ้วมือ มี 5-9 แฉก ก้านใบสีเขียวและสีม่วง ลำต้นใต้ดินมีลักษณะเป็นเหง้าคล้ายเหง้าของข่า สีของเหง้าหัวมีสีน้ำตาลดำ และมีรากฝอยเกิดบริเวณรอบๆเหง้า หัวคล้ายข่า เป็นพืชที่ค่อนข้างวิกฤต เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และเป็นพืชที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทางด้านสมุนไพร</p>	
<p>คณะนักวิจัย อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ.</p>	<p>การสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ผักอีหนู ในโครงการศึกษาวิจัยผักอีหนูเพื่อเข้าสู่ธุรกิจ</p>	<p><u>ครั้งที่ 1 และ 2</u> สำรวจในพื้นที่ อ.โชคชัย และ อ.ขามทะเลสอ จ.นครราชสีมา <u>ครั้งที่ 3</u> สำรวจในพื้นที่ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี และ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ <u>ครั้งที่ 4</u> สำรวจในพื้นที่ อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ และ อ.หนองหงส์ จ.บุรีรัมย์ <u>ครั้งที่ 5</u> สำรวจในพื้นที่ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น อ.</p>	<p>- ปฏิบัติงานสำรวจเก็บรวบรวมในพื้นที่ต่างๆ บันทึกลักษณะลักษณะวิทยาและบันทึกภาพ ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งและดอง จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้ <u>ครั้งที่ 1 และ 2</u> สำรวจในพื้นที่ อ.โชคชัย และ อ.ขามทะเลสอ จ.นครราชสีมา - บันทึกลักษณะลักษณะวิทยาของผักอีหนู และบันทึกภาพ 8 หมายเลข - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 5 หมายเลข 9 ตัวอย่าง - ทำตัวอย่างพรรณไม้ดอง 2 หมายเลข 2 ตัวอย่าง <u>ครั้งที่ 3</u> สำรวจในพื้นที่ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี และ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ - บันทึกลักษณะลักษณะวิทยาของผักอีหนู และบันทึกภาพ 13 หมายเลข - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 2 หมายเลข</p>	

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อโครงการ	พื้นที่	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
		<p>หนองวัวซอ จ.อุดรธานี และ อ.นาแก จ.นครพนม ครั้งที่ 6 สํารวจในพื้นที่ อ. ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี และ อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ ครั้งที่ 7 สํารวจในพื้นที่ จ. เชียงใหม่ จ.ลำปาง จ. อุตรดิตถ์ และ จ. เพชรบูรณ์ และ ครั้งที่ 8 สํารวจในพื้นที่ จ. สระแก้ว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำตัวอย่างพรรณไม้ดอง 2 หมายเลข ครั้งที่ 4 สํารวจในพื้นที่ อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ และ อ. หนองหงส์ จ.บุรีรัมย์ - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอีหนู และ บันทึกภาพ 2 หมายเลข - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 3 หมายเลข 10 ตัวอย่าง ครั้งที่ 5 สํารวจในพื้นที่ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี และ อ.นาแก จ.นครพนม - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอีหนู และ บันทึกภาพ 2 หมายเลข - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 4 หมายเลข 10 ตัวอย่าง ครั้งที่ 6 สํารวจในพื้นที่ อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา อ.ชัย บาดาล จ.ลพบุรี และ อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอีหนู และ บันทึกภาพ 5 หมายเลข - ทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 6 หมายเลข 21 ตัวอย่าง ครั้งที่ 7 สํารวจในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ จ.ลำปาง จ.อุตรดิตถ์ และ จ.เพชรบูรณ์ - บันทึกลักษณะสัณฐานวิทยาของผักอีหนู และ บันทึกภาพ 11 หมายเลข ครั้งที่ 8 สํารวจในพื้นที่ จ.สระแก้ว 	

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อโครงการ	พื้นที่	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
			<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกลักษณะทางสัณฐานวิทยาของผักอีหนูในตารางข้อมูลเพื่อให้สะดวกต่อการจำแนกชนิดพันธุ์ - จัดทำไฟล์ภาพการปฏิบัติงานสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ผักอีหนูในพื้นที่ต่างๆ - ตรวจเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับผักอีหนู (<i>Adenia viridiflora</i> Craib) และชนิดอื่นๆ ในสกุล <i>Adenia</i> - จัดกลุ่มผักอีหนูที่สำรวจจากพื้นที่ต่างๆ เพื่อจำแนกความแตกต่าง 	